

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Ungdommens kirkemøte 2006

UKM 08/06 En åpen kirke? – Kirken i møte med innvandrere

Vedtak

A. Åpen kirke

Hva er en åpen kirke?

Kirken er fellesskapet av mennesker som deler troen på Jesus. I en åpen kirke er mennesker åpne for Gud og for hverandre. En åpen kirke gir rom for hverandres ulikheter, og den ser ulikheter som berikende. Det er en kirke som er åpen for nye impulser og som samtidig respekterer det gamle. Den har selvinnsikt til å se hva som fungerer og ikke fungerer.

En åpen kirke er fleksibel og tilrettelegger sine tilbud etter lokale behov og ønsker. Den er gjestfri, raus og tilstede i menneskers hverdag. En slik kirke tar vare på de menneskene den har, samtidig som den er åpen mot nye. En åpen kirke er i stadig utvikling og lar seg forandre også i møte med mennesker med innvandrerbakgrunn.

I en åpen kirke er det lov å være uenige. Der lyttes det med respekt til de ulike stemmene og man finner en inkluderende måte å samtale på. En kirke som alltid er enig med seg selv står stille. En åpen kirke stoler på at Gud viser oss veien, også i dag.

B. Kirken i møte med mennesker som er kommet til Norge

Som kirke skal vi ikke bare ta godt imot innvandrere, vi skal ta vel imot alle mennesker.

Det er en grunnleggende kristen tanke at vi skal være gjestfrie. Ut ifra Bibelen vet vi at de kristne også har vært fremmede og at Jesus selv var en flyktning.

Innvandring og integrering

Ungdommens kirkemøte 2005 behandlet i sak UKM 07/05 rettigheter til mennesker som kommer til Norge. Der ble det vektlagt at vi ofte bruker ulike betegnelser og merkelapper for å skille mellom ulike mennesker og grupper som kommer til landet vårt. Dette kan oppleves som stigmatiserende. UKM 07/05 fremhevet at vi først og fremst er mennesker, ikke innvandrere, asylsøkere eller flyktninger. Det er viktig å finne måter å oppheve skillelinjer i samfunnet på. Samtidig må vi også bruke et språk som gjøre oss i stand til å diskutere de faktiske realiteter. Begrepet ”innvandrer”

brukes i offentlige dokumenter og er blitt en offisiell kategori for å omtale personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og som på et tidspunkt har innvandret til Norge. Også i dette dokumentet vil vi derfor bruke betegnelsen innvandrere; som innebefatter både førstegenerasjonsinnvandrere og deres etterkommere.

Vi ser på det som et mål at innvandrere integreres i samfunnet og i kirken. Integreringens formål er at innvandrerne skal bli så kjent med det norske samfunnet at de kan få kontroll over egen framtid og kan skape seg sitt eget liv i et nytt samfunn, uten å miste sin kulturelle eller etniske identitet.

Et nytt, større og mer mangfoldig ”vi”

Innvandrere med en annen kulturell bakgrunn, uten kjennskap til norsk språk, normer og regler vil trenge tid til å finne sin plass i samfunnet og i kirken. I så måte eksisterer det et skille mellom ”vi” og ”dem”. Vi må tørre snakke om at det er forskjeller og at det å komme til Norge med en annen kultur kan være en stor utfordring, både for oss og dem. Målet er et nytt, større og mer mangfoldig ”vi”. I denne prosessen må samfunnet innvandrerne skal integreres i også forandre seg.

Som kirke bør vi fremheve at det å ha en flerkulturell identitet er noe positivt. Man kan ta med seg det beste fra begge kulturer, og det kan være en styrke å være to- eller flerkulturell. Skal vi lykkes med å skape et slikt samfunn, må vi ikke la integreringen skje på våre premisser, og vi må ikke gjøre de feilene vi har gjort før. Måten vi har behandlet vår egen urbefolkning, samene, er et eksempel på hvordan vi ikke skal møte minoritetsgrupper i samfunnet. Isteden er vi nødt til å la innvandrerne få slippe til og la dem forme ting slik de ønsker. Veldig mye av vår tro er norsk kultur. Kristne fra andre kulturer kan påvirke oss, fornye vår tro og bidra til vekst.

Kompetanseheving på alle nivåer i kirken

Det bør i større grad tydeliggjøres hvordan kirken skal jobbe med innvandring og integrering både sentralt og lokalt, og hvem som skal ha ansvaret for dette. Et flerkulturelt perspektiv bør bygges inn i gudstjenestereformen, kirkens dokumenter og strategier, for eksempel diakoniplaner, trosopplæringsplaner, plan for kirkemusikk etc. Kirken bør ha en strategi om kompetanseheving i kirken på det flerkulturelle og flerreligiøse. Her er det viktig å gjøre bruk av den kompetansen som finnes hos Kristent interkulturelt arbeid (KiA), Flyktningnettverket under Norges Kristne Råd og misjonsorganisasjonene.

Kirken må også samarbeide med kommunens flyktningkonsulenter og innvandrersorganisasjoner for å få detaljkunnskap om forholdene og behovene i kommunen. Det bør legges til rette for og oppfordre menigheter til at innvandrere som har språk - eller arbeidspraksis i forbindelse med det statlige introduksjonsprogrammet for flyktninger kan ha praksis i menigheter.

Arbeid og innflytelse

Arbeid er en nøkkel til integrering. Ved å rekruttere mennesker med innvandrerbakgrunn til kirkelige stillinger og kirkelige verv viser kirken at den er villig til å gi innvandrere reell innflytelse i kirken. Det må jobbes målbevisst for å få innvandrere til å være frivillige medarbeidere i menighetene, til å stille til valg i kirkelig organer og til å søke stillinger i kirken.

UKM synes det er trist at det ikke er noen delegater på UKM med innvandrerbakgrunn. UKM mener at for å sikre full integrering av innvandrere i kirken må innvandrere selv være delaktige. UKM vil oppfordre ungdomsrådene til å arbeide for økt deltakelse fra innvandrerungdom på ungdomsting.

Innvandrere i menigheten

Mange innvandrere er kristne og søker et kristent fellesskap. Menighetene kan være redde for å støte etablerte medlemmer vekk og vil være forsiktig med å åpne seg for det nye. Det må skapes en bevissthet om at det å åpne seg for det nye er en berikelse for fellesskapet. Når innvandrere kommer til menigheten, bør de ønskes velkommen inn i et nytt fellesskap og de bør få mulighet til å delta. Vi bør legge til rette for at den nye skal føle seg hjemme, og vi bør ta den nye på alvor med sine talenter, interesser og egenskaper. Vi må lære av hverandre innad i kirken og passe på at ikke innvandrerne presses inn i våre ferdigtilpassede opplegg.

Mennesker har ulike måter å uttrykke sin tro på, og alle har behov for å feire gudstjeneste på sin måte og med sitt hjertespråk. I en åpen kirke er det naturlig at andre nasjonale/etniske grupper, som ønsker det, skal kunne ha egne samlinger i kirken, med plass for egne åndelige og kulturelle uttrykk. Det er også viktig for ens tro å ha Bibelen på sitt eget språk. Menighetene oppfordres til å være behjelpelig med å skaffe mennesker i menigheten Bibel på deres eget språk.

UKM ønsker at Dnk skal opplyse om eksisterende språkkurs og eventuelt supplere dem. Menigheten er en god plass for innvandrere å praktisere språket.

Ungdommens ressurser må brukes

Ungdom kommuniserer ofte bedre og mer øyeblikkelig enn voksne gjør. Å styrke ungdomsperspektivet på dette området i kirken vil innebære at ungdoms erfaringer med jevnaldrende med annen kulturell bakgrunn får prege menighetenes arbeid. Det må legges til rette for at norsk ungdom og innvandrerungdommer kan lage gudstjenester sammen. Ungdom er ofte gode i språk og kan benyttes som tolker under gudstjenestene. Det bør også rekrutteres ungdomsledere med en annen kulturell bakgrunn.

Kirken som talerør

Kirken har et særlig ansvar for å si ifra der urett skjer og menneskers verdighet krenkes. Mange røster i samfunnet snakker om innvandrere som et problem. UKM mener at kirken skal bidra til å tegne et mer positivt bilde av innvandrere og innvandring. Kirken skal gi en stemme til dem som ikke alltid når frem i offentligheten. Bak kategoriene ”innvandrer” og ”flyktning” står det alltid enkeltindivider som har krav på å bli behandlet med respekt. En gruppe som lett blir glemt er innvandrere med nedsatt funksjonsevne, og kirken bør tale deres sak og bidra, blant annet gjennom diakonalt arbeid, til at de kan leve gode liv.

Religionsmøte og religionsdialog

En virkelighet som flere menigheter nå møter, særlig i de store byene, er å skulle være menighet i områder hvor det bor mange mennesker med annen religiøs bakgrunn. Kirken bør være åpen for at mennesker av annen tro kan ta del i våre fellesskap. Det bør skapes lavterskeltilbud - uten aktiv kristen trosutøvelse og verbal forkynnelse - der de kan føle seg hjemme. Samtidig er det viktig å være tydelig på at vi også har trosutøvende aktiviteter hvor de er velkomne.

Gjennom å legge til rette for inkluderende og gode fellesskap, skapes det også grunnlag for gode religionsdialoger. Som trossamfunn har kirken et særlig ansvar for å reflektere over teologiske og eksistensielle spørsmål i møtet med mennesker med en annen tro. Det har i flere år pågått en religionsdialog i Norge hvor Den norske kirke har spilt en aktiv rolle. Det er nå viktig å oppmuntre til at slike møter også skjer på lokalplan i kirken.

Forslag til tiltak

- UKM 06 oppfordrer menighetene til å gjøre bruk av kompetansen til Kristent interkulturelt arbeid (KiA), Flyktningnettverket under Norges Kristne Råd og misjonsorganisasjonene.
- UKM 06 mener kirken og utdanningsinstitusjonene må heve kompetansen for diakoner og andre kirkelig tilsatte slik at de bedre kan jobbe for å integrere innvandrere i menigheten.
- UKM 06 vil at det skal legges til rette for at innvandrere som har språk - eller arbeidspraksis i forbindelse med det statlige introduksjonsprogrammet for flyktninger kan ha praksis i menigheter.
- UKM 06 ønsker at kirken på alle nivå skal arbeide målrettet for at mennesker med innvandrerbakgrunn rekrutteres inn i kirkelige stillinger og verv. Her er vår utfordring å arbeide for deltakelse i ungdomsråd/ungdommens bispedømmeråd, ungdomsting og UKM.
- UKM 06 oppfordrer menighetene til å kontakte innvandrere og mennesker på asylmottak, vise dem tilbudene, møte dem og inkludere dem.
- UKM 06 ønsker at menigheter, der det er aktuelt, skal lage tilbud til innvandrerungdom, også de med ikke-kristen bakgrunn.
- UKM 06 ønsker at arbeidet med religionsdialog fortsetter. Det fører til økt respekt for hverandre og mindre fremmedfrykt.
- UKM 06 ønsker at kirken har et årvåkent blikk for innvandrere med nedsatt funksjonsevne og hjelper dem til å leve verdige og gode liv.
- UKM 06 ønsker at flerkulturell forståelse og kulturell kommunikasjon inkluderes som obligatorisk i kirkelige utdanninger.
- UKM 06 oppfordrer barne- og ungdomsorganisasjoner som arbeider i tilknytning til Dnk til å utarbeide programmaterieell til hjelp for å integrere innvandrere i barne- og ungdomsarbeid. Organisasjonene oppfordres også til å ta temaet inn i sin ledertrening.

enstemmig vedtatt